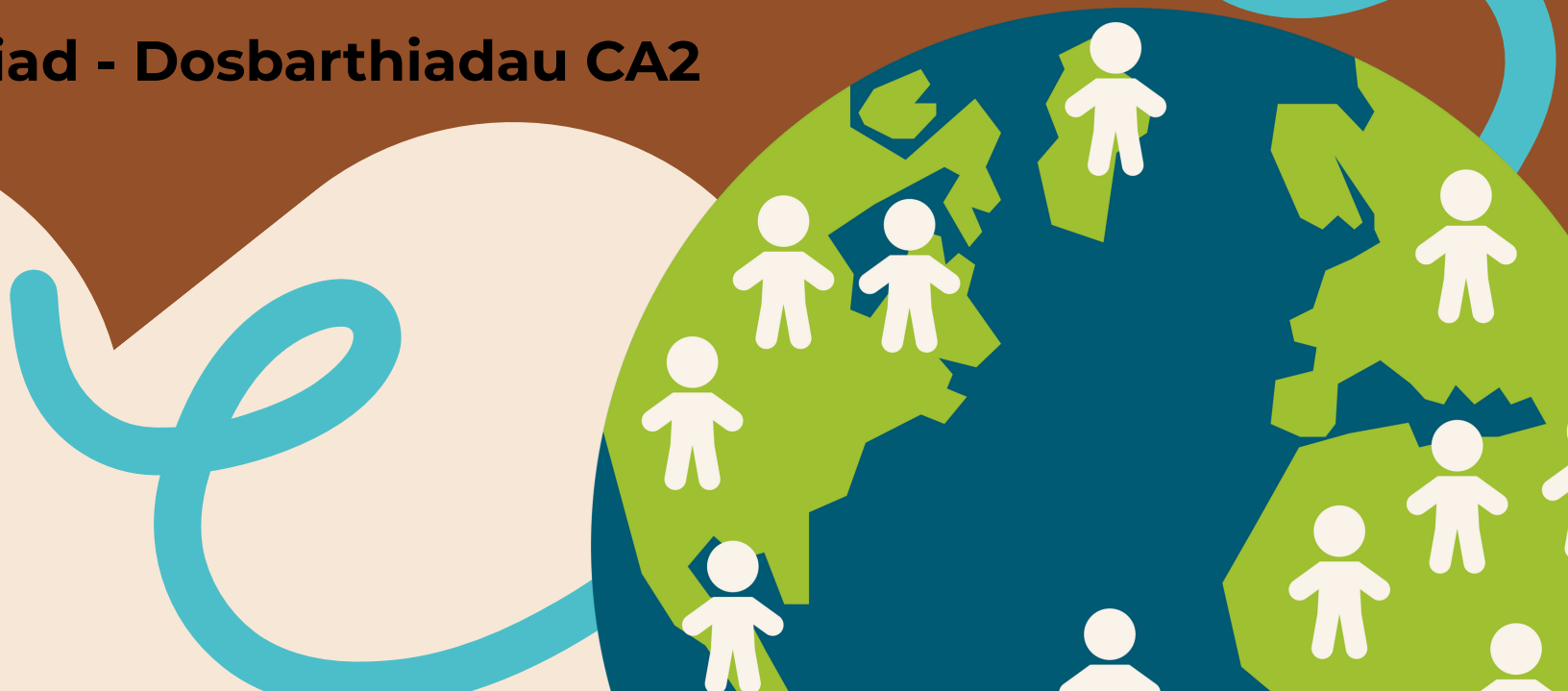

Arloesedd Basotho a menter ieuenctid

Cyflwyniad - Dosbarthiadau CA2

Dysgu Gan Bobl Go iawn

L/O: Heddiw byddwn yn dysgu am bobl go iawn o Lesotho a greodd newid yn eu cymunedau.

Arloesedd | Tegwch | Cymuned.

Cymru ↔ Lesotho

Cwestiwn

Mawr

A yw arloesedd yn helpu pawb yn yr un ffordd?

- Cytuno
- Ddim yn siŵr
- Anghytun o

Beth yw Arloesedd?

Mae arloesedd yn digwydd pan:

- Nid yw rhywbeth yn gweithio'n dda
- Mae gan rywun syniad
- Mae'r syniad hwnnw'n gwella bywyd bob dydd

Heddiw, byddwn yn archwilio enghreifftiau go iawn.

Regina Dove

Regina Dove

**Erthygl ‘Bydd cytundeb
yn creu
ymwybyddiaeth o
faterion anabled’ |
Lesotho Times**

Enw: Regina Dove

Man geni:

Lesotho

**Proffesiwn: Athro/athrawes
gynradd a hyfforddwr iaith
arwyddion.**

Diwydiant:

**Addysg
gynhwysol**

ACHOS ASTUDIO

Regina Dove

- Mae Regina yn athrawes ac yn ymgyrchydd Byddar.
- Gweithiodd i sicrhau bod laith Arwyddion yn cael ei pharchu mewn ysgolion.

Meddylwch:

- Beth oedd y broblem?
- Beth newidiodd?

Beth Newidiodd?

Oherwydd gwaith Regina:

- Gall dysgwyr byddar ddefnyddio Iaith Arwyddion yn yr ysgol
- Hyfforddwyd mwy o hyfforddwyr Byddar
- Mynediad cyfathrebu wedi'i wella

Cwestiwn:

Pwy sy'n elwa o'r newid hwn?

LNLVIP

LNLVIP

Man geni: Lesotho

Diwydiant: Sefydliad eiriolaeth

Cyfryngau

cymdeithasol

ACHOS ASTUDIO

LNLVIP

Sefydliad sy'n cefnogi pobl â nam ar eu golwg yn Lesotho. Fe wnaethon nhw weithio i wella:

- Mynediad i addysg
- Cyfleoedd cyflogaeth
- Cynhwysiant cyhoeddus

Cwestiwn:

Pa broblem oedden nhw'n ei datrys?

Effaith LNLVIP

Oherwydd eu gwaith:

- Adeiladwyd canolfan hyfforddi
- Mwy o bobl wedi cael mynediad at addysg uwch
- Cynyddodd cyflogaeth

Cwestiwn:

Pam mae mynediad yn bwysig?

Anrhegion – Plastig Coginio

Enw: Limpho Thoahlane

Man geni: Maseru, Lesotho

**Proffesiwn: Sylfaenydd a Rheolwr
Gyfarwyddwr Phela Plastic**

**Diwydiant: Rheoli gwastraff ac
ailgylchu**

**Addysg: Datblygu mentrau cymdeithasol a chyfathrebu
newid hinsawdd. Profiad proffesiynol mewn effaith
gymdeithasol ac ymwybyddiaeth amgylcheddol**

ACHOS ASTUDIO

Anrhegion – Plastig Coginio

Gemwaith wedi'i ailgylchu -

Pheha Plastics

Cyfryngau cymdeithasol

Instagram:

<https://www.instagram.com/phehaplastic>

Facebook:

<https://www.facebook.com/phehaplastic>

- Gwelodd Limpho wastraff plastig yn niweidio cymunedau.
- Felly mae hi'n ailgylchu plastig yn gynhyrchion defnyddiol.
- Yn dysgu pobl ifanc am weithredu dros yr ~~Bietr~~ ~~newydd~~ y syniad newydd?

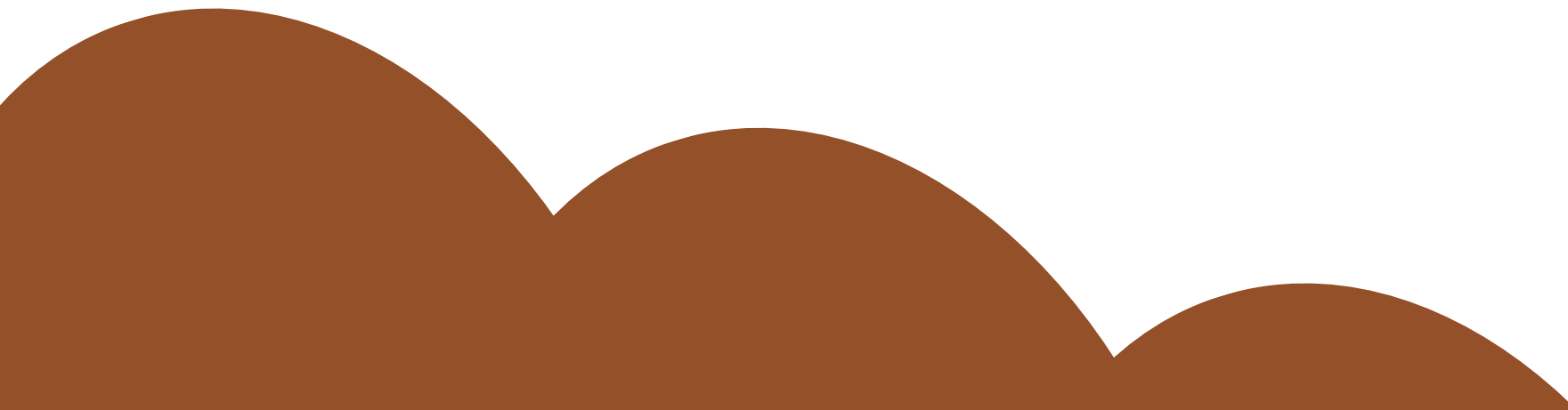
Effaith Amgylcheddol

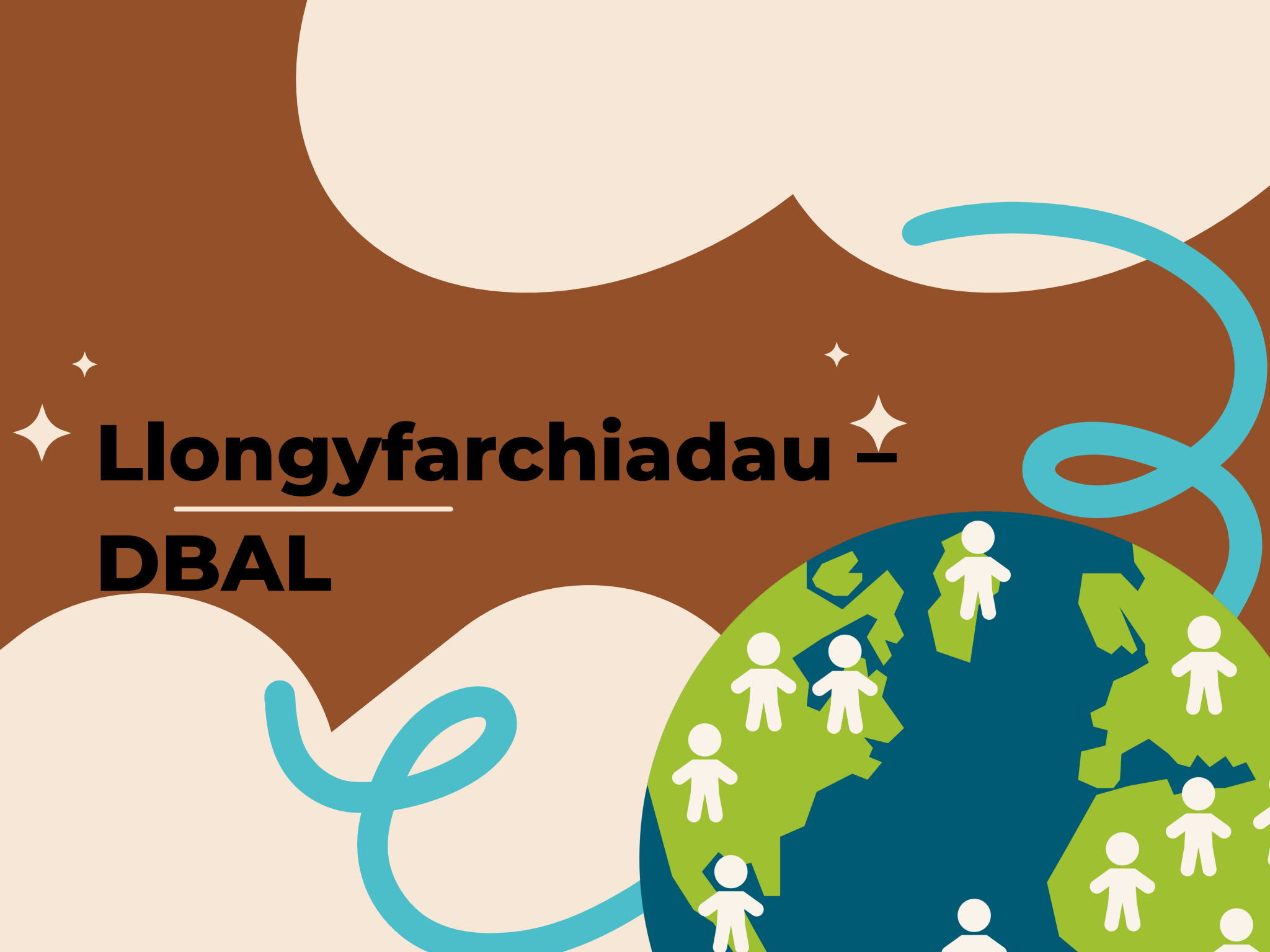
Oherwydd y gwaith hwn:

- Mae cymunedau'n lanach
- Mae pobl ifanc yn dysgu cyfrifoldeb
- Gwastraff yn dod yn gyfle

Cwestiwn:

Sut gall gwastraff ddod yn adnodd?

✧ Llongyfarchiadau – ✧
DBAL

Llongyfarchiadau – DBAL

**Ceisiadau Addewidion Enw
Mokhoromeng**

Man geni Maseru, Lesotho

**Proffesiwn Sylfaenydd Cymdeithas Byddar a Dall
Lesotho**

Elusen

Diwydiant

**Erthygl Stigma Anabledd: Lesotho yn Ymdrechu ag
Ymyrraeth Anghyfreithlon yn Hawliau Atgenhedlu**

- Daeth Matsepiso yn ddall a sefydlodd Gymdeithas y Byddar-Dall yn Lesotho. Fe wnaethon nhw:
- Arwyddo cyffyrddol wedi'i ddatblygu
- Yn eiriol dros hawliau cyfathrebu

Pam mae cyfathrebu'n bwysig ar gyfer tegwch?

Disgwyliad – Cyllid Cymuned

Disgwyliad – Cyllid Cymunedol

Cyfryngau cymdeithasol

<https://www.instagram.com/phuthalichaba>

Enw: Tebello Tjapela

Man geni: Leribe, Lesotho

**Addysg: BA mewn Economeg ac MSc mewn Economeg o
NUL**

**Proffesiwn: Sylfaenydd a Phrif Swyddog Gweithredol
Cymdeithas Gydweithredol Cynilion a Chredyd
Phuthalichaba (PSCCS) Cyf.**

Diwydiant: Cyllid

ACHOS ASTUDIO

Disgwyliad – Cyllid Cymunedol

Creodd Tebello gwmni cydweithredol cynilo a chredyd.

Fe helpodd hyn bobl:

- Arbedwch arian
- Mynediad at fenthyciadau fforddiadwy
- Dechrau busnesau

Cwestiwn:

Sut mae mynediad at arian yn creu cyfle?

Cymerwch ofal – Technoleg a Diwylliant

Cymerwch ofal – Technoleg a Diwylliant

Cyfryngau cymdeithasol

<https://www.linkedin.com/in/davidrakojoana/>

Enw: Cymerwch ofal David Rakojoana

Man geni: Mafeteng, Lesotho

**Addysg: Prifysgol Brunel Llundain; Prifysgol Talaith
Michigan**

Proffesiwn: Gwyddonydd Data

Diwydiant: Ymgynghoriaeth

ASTUDIAET H ACHOS

Cymerwch ofal – Technoleg a Diwylliant

- Mae Hlokomelang yn defnyddio technoleg a ffilm i rannu iaith a diwylliant Sesotho.
- Fe helpodd i greu cwrs iaith Sesotho ar-lein.
- Cyfieithodd straeon Basotho fel y gall pobl ledled y byd eu deall.

Cwestiwn:

Sut gall technoleg helpu i ddiogelu a rhannu diwylliant?

Cyn ac Ar ôl

Gofynnwch i chi'ch hun:

- Beth oedd yn anodd o'r blaen?
- Beth wellodd?
- Pwy all gymryd rhan nawr?

Cwestiwn:

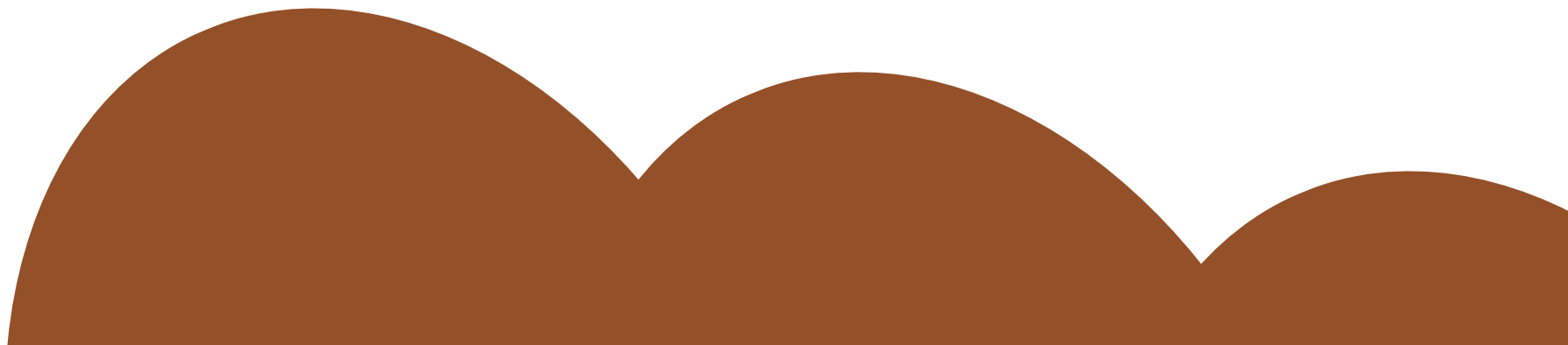
Sut mae newid yn creu tegwch?

Problem → Syniad → Newid

Ar gyfer unrhyw astudiaeth achos:

1. Beth oedd y broblem?
2. Beth oedd y syniad newydd?
3. Beth newidiodd?

Eglurwch gan ddefnyddio brawddegau llawn.

Meddwl am y Dyfodol

Sut gallai syniadau newydd wella ein cymuned?

Meddyliwch am:

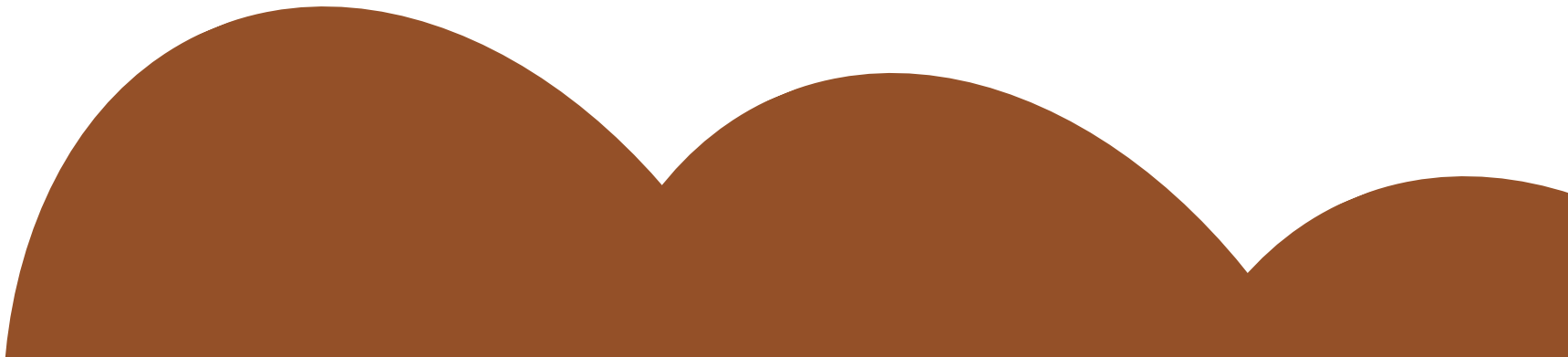
- Un broblem
- Un syniad
- Pwy fyddai'n ei helpu

Mae eich syniadau'n bwysig.

Eich Dyfodol

Gorffennwch un frawddeg:

- Un syniad rwy'n ei ddeall yn well nawr yw...
- Mae hyn yn bwysig oherwydd...
- Yn y dyfodol, gallwn i...

 Dolen Cymru + 1 • 25d

Basotho Innovation & Youth Enterprise

Introduction

Teaching Resources

Basotho youth are shaping their future with creativity, determination, and fresh ideas. Across the country, young entrepreneurs are finding new ways to solve problems, create jobs, and protect their environment and culture. This resource examines how young people in Lesotho are using innovation to improve their communities and build a better future. From tech start-ups and eco-friendly businesses to social enterprises and traditional crafts with a modern twist, Basotho

Case Studies from Lesotho

Basotho Innovation & Youth Enterprise

canva **Futures** Learning through international links in 40 and 200 years time

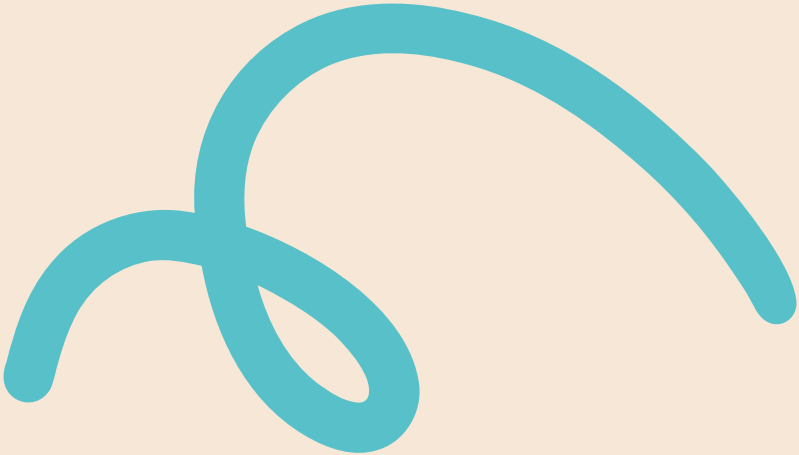
Basotho Innovation & Youth Enterprise

KS2 TEACHER PACK

 Post

https://padlet.com/Dolen_Cymru/basotho-innovation-youth-enterprise-jszz4aotcjk8natj

CYSYLLTU Â

Dolen Cymru Lesotho

Darganfyddwch fwy am
bartneriaeth Cymru-
Lesotho:

<https://www.dolencymru.org>

swyddfa@dolencymru.org

Taith

Dysgwch fwy am gyfleoedd

dysgu rhyngwladol:

<https://www.taith.cymru>

Arolwg adborth

Dolen
LESOTHO CYMRU

Ariennir gan
Lywodraeth Cymru
Funded by
Welsh Government

9Taith